

TEHTÄVÄPAKETTI (7.–9. LK): ELOKUUSSA MINÄ KUOLEN

Anne Leinonen: *Elokuussa minä kuolen* (Haamu 2022) | Kansikuva: Iines Partanen | ISBN 978-952-7413-21-0 | Tehtäväpaketin on laatinut FM, äidinkielen opettaja Hanna Tähtinen.

HAAMUN TEHTÄVÄPAKETIT ovat vapaasti käytettävissä opetuskäyttöön. Oman Haamukoulun tuotoksia voi viedä ja katsoa muiden töitä #haamukoulu-tunnuksella (esimerkiksi Instagram, YouTube). Opetusmateriaalilauksissa ota yhteys oman alueesi oppimiskeskukseen, oman koulun kirjastoon, paikalliskirjastoon tai suoraan kustantajaan. Haamun tuotantoa myyvät kustantajan lisäksi mm. Kirjavälitys Oy (koulut@kirjavalitys.fi), Porvoon kirjakeskus (tilaukset@kirjakeskus.fi) ja Kirjastopalvelu (koulukirjat@kirjastopalvelu.fi). Lisätietoa: info@aaveet.com.

Elokuussa minä kuolen on nuortenromaani, jossa jokin paha on liikkeellä, eikä se aio pysyä maan alla.

Opetuspaketin tehtävät liittyvät pääosin äidinkieleen, mutta ovat sovellettavissa useisiin oppiaineisiin, kuten kuvataiteeseen. Tehtävissä on paljon monialaisen yhdistämisen mahdollisuuksia. Paketissa on tehtäväkokonaisuudet, joissa käsitellään henkilöitä, tarinaa, miljöötä ja aiheita. Tehtävät soveltuvat yläkoululaisille.

Opetuksessa voi hyödyntää myös kirjan esittelytraileria osoitteessa:

<https://www.youtube.com/watch?v=7IBvIQIwwK4>

HENKILÖT

- **Alma**, tyttö, joka uskoo kuolevansa elokuussa
- **Mia**, Alman naapurissa asuva tyttö, joka liikkuu pyörätuolilla
- **Kuura**, Inkan lapsi, joka herättää Almassa ristiriitaisia tunteita
- **Baba**, Alman isoäiti, jonka hautajaisia vietetään romaanin alussa
- **Alman äiti**
- **Alman isä**
- **Velieno**, Alman äidin hauska veli, jonka tekemisistä Alman äidillä on usein huomautettavaa
- **Inka**, Velienon iloinen ja ystävällinen puoliso
- **Rappeuttaja**

1. Piirtäkää *Elokuussa minä kuolen* -romaanin henkilöistä **suhdekaavio**. Miten henkilöt liittyvät toisiinsa? Suhdekaaviossa voi myös näkyä, millaisia tunteita ja ajatuksia henkilöillä on toisiinsa liittyen.
2. Laatikaa henkilögalleriasta **esittelyjä** Powerpoint-diaina, FB-profiilina tai jonain muuna sähköisenä profiilina. Kuvittakaa ne myös!
3. Tehkää henkilöhahmoille **kuvitteelliset Instagram-profiilit**, kuvatkaa niitä varten henkilöhahmojen persoonallisuuteen mielestänne sopivia kuvia.
4. Kirjoittakaa **kirjeitä, kortteja tai viestejä** henkilöiltä toisille. Millaisen kirjeen Kuura kirjoittaisi Almalle? Entä mitä Alman äiti oikeasti haluaisi kertoa Velienolle?
5. Kirjoittakaa eri henkilöiden näkökulmasta **päiväkirjaa tai blogia**, esimerkiksi Alman äidin mietteitä kuolemasta, Mian ajatuksia yksin olemisesta ja sairastamisesta.
6. Pohtikaa yhdessä Kuuran hahmoa. Osaatteko määrittellä hänen sukupuoltaan? Miksi hahmon sukupuolen määrittäminen on hankalaa? Voitte myös keskustella siitä, onko tieto kaunokirjallisen hahmon sukupuolesta olennainen tarinan kannalta? Ottakaa selvää muunsukupuolisuudesta (<https://seta.fi/>). Millaisia asioita siihen liittyy?
7. Mikä on Rappeuttaja? Piirtäkää kuva Rappeuttajasta ja kirjoittakaa hänestä **kuvaus**, jossa käytätte mahdollisimman paljon adjektiiveja. Kootkaa kuvat näyttelyksi luokan seinälle.

TARINA

1. Tehkää romaanin juonen pohjalta **juonikaavio**, johon merkitsette tarinan keskeiset tapahtumat. Juonikaaviota voi myös kuvittaa!
2. Romaanin alussa Alma saa Babalta helmet, joiden hän uskoo kertovan hänen jäljellä olevien elinpäiviensä määrän. Alma alkaa kirjoittaa perusteellista *Ennen kuin* -listaa, jossa hän suunnittelee, mitä haluaa ehtiä tekemään ennen kuolemaansa. **Tehkää** erilaisia listauksia siitä, mitä haluatte ehtiä tekemään vaikkapa ennen yläkoulun päättymistä, ennen 18-vuotissyntymäpäiviä tai ennen kun täytätte 40 vuotta.
3. Kirjoittakaa tarinaan **vaihtoehtoisia loppuja**. Mitä jos Kuura ei olisikaan joutunut onnettomuuteen?
4. Kirjoittakaa **tarinalle jatkoa**. Mitä Kuuralle tapahtuu? Mistä Alma lähtee etsimään kadonnutta helmeä?
5. Kirjoittakaa, **mitä Kuura ajattelee**, kun hän makaa koomassa sairaalassa. Kuuleeko hän, mitä ympärillä tapahtuu? Miltä hänestä tuntuu? Käyttäkää mahdollisimman monipuolisesti erilaisia aisteja! (Näkö, kuulo, maku, haju ja tunto)

MILJÖÖ

Romaanin tapahtumat sijoittuvat osin Juurankomaahan, johon kuljetaan puiden juurella sijaitsevan aukon kautta. Juurankomaa on eräänlainen arkitodellisuuden rinnakkaistodellisuus.

1. **Keksikää** pienissä ryhmissä erilaisia paikkoja, joista voisi siirtyä rinnakkaistodellisuuksiin. **Pohtikaa** myös, millaisia nämä rinnakkaistodellisuudet olisivat. Millaiseen rinnakkaistodellisuuteen voi päästä vessanpöntön kautta? Entä millainen maailma avautuu lipaston sukkalaatikon takaa?
2. **Piirtäkää** kuvia kirjan tapahtumapaikoista, joita ovat mm.
 - Alman koti
 - Baban mökki
 - Mian koti
 - Juurankomaa
 - sairaala

Kootkaa piirroksenne näyttelyksi luokan seinälle.

AIHE

Romaanin aiheina ovat mm.

- kuolema
- erilaiset pelot ja niiden kohtaaminen
- yksinäisyyden kokemukset
- ystävyysuhteet
- kansanperinne

1. Romaanissa Alma uskoo, että Babalta saatujen outojen helmien määrä kertoo hänen jäljellä olevien elinpäiviensä määrän. **Tutkikaa**, millaisia erilaisia uskomuksia erilaisissa uskonnoissa ja maailmankatsomuksissa liittyy kuolemaan. Kerätkää löytämänne tiedot esim. ajatuskartaksi.
2. Ihmiset kärsivät erilaisista peloista, jotka voivat rajoittaa heidän elämänsä paljonkin. Esimerkiksi agyrofobiasta kärsivä ihminen pelkää kadun ylittämistä, kun taas astrafofiasta kärsivä ihminen pelkää ukkosta ja salamointia. **Pohtikaa**, miten erilaisista peloista voi yrittää päästä eroon? Miten omia pelkojaan voi koettaa kohdata? **Kirjoittakaa** pohdintanne vinkkilistaksi.

3. Suomalaiseen kansanperinteeseen kuuluvat niin sananlaskut, lorut ja loitsut kuin erilaiset tavat, tapahtumat ja uskomuksetkin. Varsinkin Baba käyttää puheessaan paljon erilaisia sananlaskuja ja kansanviisauksia: *Tulisipa kesä ja karpäsiä, olisi köyhälläkin ystäviä, Joka annettunsa antaa, se onnensa menettää, Ei onnea saa ostamalla.*

Tutustukaa suomalaiseen kansanperinteeseen ja sen eri lajeihin. **Keksikää** uusia, nykypäivän tilanteisiin ja tapahtumiin liittyviä sananlaskuja, loruja tai loitsuja. Millaisen loitsun voisi lausua vaikkapa tilanteessa, jossa toivoo matematiikan kokeesta hyvää arvosanaa?

4. Ennen Alman kohtaamista Mia kertoi olevansa melko yksinäinen. **Ottakaa selvää**, miten erilaiset järjestöt koettavat vähentää lasten ja nuorten yksinäisyyttä. Millaisia keinoja itse keksitte yksinäisyyden vähentämiseksi?
5. Alma ystäväystyy romaanin aikana sekä Mian että Kuuran kanssa. **Kirjoittakaa** mielipidekirjoituksia ystävyuden merkityksestä.